

Flóahreppur

Sveitarstjórn Flóahrepps / Hulda Kristjánsdóttir sveitarstjóri

Þingborg

801 Selfoss

Selfossi, 16. september 2026

Varðar: Erindi Flóahrepps dags. 4. september 2026 vegna fyrirhugaðrar landamerkjagirðingar milli Þingborgar (L166286) og Lambastaða (L199637 / F2200849)

Inngangur

Til mín hafa leitað Svanhvít Hermannsdóttir, kt. 111055-3199, og Almar Sigurðsson, kt. 140559-3509, eigendur Lambastaða land 1 (fasteignanúmer F2200849, landnúmer L199637) („umbjóðendur mínir“), vegna bréfs sveitarstjóra Flóahrepps dags. 4. september 2026. Í bréfinu er óskað eftir samráði og samstarfi um endurnýjun og uppbyggingu á um 1000 metra langri landamerkjagirðingu á milli jarðanna Þingborgar og Lambastaða, ásamt kröfu um að umbjóðendur mínir taki þátt í kostnaði við gerð nýrrar, fjárheldrar girðingar með vísan til 5. gr. girðingarlaga nr. 135/2001.

Með vísan til veitts lögmennsumboðs er bréfi þessu svarað fyrir hönd umbjóðenda minna innan þess frests sem sveitarfélagið tilgreindi til 30. september 2026.

Málsatvik

Umbjóðendur mínir eru þinglýstir eigendur jarðarinnar Lambastaða land 1. Sveitarfélagið Flóahreppur er eigandi aðliggjandi fasteignar, Þingborgar (landnúmer L166286). Á um 450 metra löngum hluta landamerkja fasteignanna er nú fyrir hendi eldri girðing sem er orðin lúin en stendur enn.

Á fundi sveitarstjórnar Flóahrepps hinn 1. september 2026 var samþykkt að hefja samráð við aðliggjandi landeigendur um girðingu milli Þingborgar og Lambastaða, og fylgdi sveitarstjóri því eftir með formlegu erindi dags. 4. september 2026. Í erindi sveitarstjóra er lögð áhersla á að nauðsynlegt sé að reisa nýja fjárhelda girðingu til að draga úr ágangi búfjár, skýra afmörkun lands og bæta umsjón með svæðinu, sérstaklega í ljósi uppbyggingar nýrrar íbúðarbyggðar við Þingborg.

Umbjóðendur mínir hafa hins vegar tekið ákvörðun um að hætta sauðfjárbúskap á Lambastöðum eftir yfirstandandi haust 2026, og liggur fyrir staðfest heimild héraðsdýralæknis um sameiningu sauðfjárhjarðar þeirra við annað býli í hreppnum.

Helstu sjónarmið eigenda Lambastaða og lagarök.

Ekki er lagagrundvöllur til að krefja umbjóðendur mína um þátttöku í dýrari eða fjárheldri girðingu vegna breyttrar landnotkunar sveitarfélagsins

Umbjóðendur mínir hafna því að bera kostnað af fullgildri fjárheldri girðingu á landamerkjunum.

Samkvæmt 1. mgr. 5. gr. girðingarlaga nr. 135/2001 er meginreglan sú að ef umráðamaður lands óskar eftir samgirðingu greiði aðliggjandi landeigendur girðingarkostnað að jöfnu að tiltölu við lengd girðingar. Jafnframt kveður ákvæðið hins vegar skýrt á um þau takmörk að endurgreiðslukrafa stofnast aðeins að því tilskildu að „*ekki hafi verið reist dýrari girðing en úrskurðaraðilar töldu nauðsynlegt.*“ Þá er í 1. mgr. 4. gr. sömu laga mælt fyrir um þá meginreglu að ef umráðamaður lands hefur ekki hug á að nota girðingu flytjist viðhalds- og kostnaðarbyrði yfir á þann aðila sem hefur raunveruleg not af henni.

Í máli þessu liggur fyrir að umbjóðendur mínir munu ekki halda sauðfé á Lambastöðum eftir haustið 2026 og hafa því enga þörf fyrir kostnaðarsama, fjárhelda girðingu fyrir eigin búrekstur eða hagsmuni. Þörf sveitarfélagsins fyrir vandaða afmörkun helgast af fyrirhugaðri uppbyggingu íbúðarbyggðar við Þingborg og bættri umsjón með lóðum sveitarfélagsins. Það getur ekki talist í verkahring eða á ábyrgð umbjóðenda minna að fjármagna sérstaka afmörkun eða búfjárvarnir fyrir nýtt þéttbýlis- og íbúðasvæði sveitarfélagsins.

Í ljósi framangreindra lagaákvæða er óheimilt að skylda umbjóðendur mína til að taka þátt í meiri eða dýrari framkvæmd en nauðsynlegt telst út frá þeirra lögvörðu hagsmunum.

Boð um hóflegt framlag miðað við einfalda afmörkunargirðingu

Umbjóðendur mínir lýsa sig reiðubúna til að taka þátt í hóflegri lágmarksafmörkun á landamerkjum með sanngjörnum hætti.

Samkvæmt 1. mgr. 5. gr. girðingarlaga nr. 135/2001 er aðilum ávallt heimilt að semja um aðra kostnaðarskiptingu en jafna skiptingu. Þá er kveðið á um það í sama ákvæði að hver aðili hafi rétt til að leggja fram efni, flutning og vinnu í hlutfalli við þátttöku sína í kostnaði.

Með hliðsjón af því að umbjóðendur mínir hafa ekki þörf fyrir fjárhelda girðingu, en vilja engu að síður eiga gott samstarf við sveitarfélagið um skýr mörk, bjóða þeir fram þátttöku sem nemur að hámarki 50% af kostnaði við gerð einfaldrar girðingar með tveimur gaddavírsstrengjum, sem fælist í því að umbjóðendur mínir myndu sjá um vinnuhlutann, en Flóahreppur skaffi girðingarefni og setji hnitpunkta.

Kjósi Flóahreppur engu að síður að reisa vandaðri, hættuminni eða fjárhelda girðingu (t.d. með neti og þéttari staurasetningu) vegna nálægðar við íbúðabyggð verður sveitarfélagið sjálft að bera þann umframkostnað sem af því leiðir.

Kostnaður og fyrirhöfn við niðurrif á eldri girðingu

Umbjóðendur mínir telja að sveitarfélagið verði að bera ábyrgð á og kostnað af niðurrifi núverandi girðingar ef sveitarfélagið óskar sérstaklega eftir endurnýjun hennar.

Samkvæmt 4. mgr. 11. gr. girðingarlaga nr. 135/2001 og 2. mgr. 12. gr. sömu laga ber umráðamönnum að tryggja að aflagðar eða ónothæfar girðingar valdi ekki tjóni eða hættu. Núverandi 450 metra girðing hangir enn uppi og afmarkar löndin, en ef ráðist verður í heildarendurnýjun hennar að frumkvæði Flóahrepps fylgir því verulegt verk við að draga upp staura, losa net, flokka efni og farga á viðurkenndan hátt.

Þar sem frumkvæðið að endurnýjun og kröfur um nýtt girðingarstæði stafa frá sveitarfélaginu vegna skipulagsáforma þess, er það krafa umbjóðenda minna að Flóahreppur taki að sér framkvæmd og kostnað við niðurrif og förgun eldri girðingarinnar, eða að tekið verði fullt tillit til þess kostnaðarþáttar við heildaruppgjör verksins.

Málsmeðferð og úrlausn ágreinings

Náist ekki samkomulag um gerð girðingar og kostnaðarskiptingu áskilja umbj. mínir sér rétt til að vísa málinu lögmæltrar úrskurðarnefndar samkvæmt 7. gr. girðingarlaga nr. 135/2001.

Umbjóðendur mínir telja engu að síður farsælla að ná samkomulagi á jafnréttisgrundvelli án þess að til kostnaðarsams úrskurðarferlis komi, en árétta að þeir munu ekki undirgangast einhliða kröfur um kostnaðarþátttöku umfram lögbundnar forsendur.

Niðurlag og tillaga að lausn

Í ljósi framangreinds er afstaða og tillaga umbjóðenda minna eftirfarandi:

1. **Afstaða til fjárheldrar girðingar:** Umbjóðendur mínir hafna þátttöku í kostnaði við fjárhelda girðingu þar sem þeir hætta sauðfjárhaldi eftir haustið 2026 og hafa enga þörf fyrir slíka mannvirkjagerð.
2. **Tillaga um kostnaðarþátttöku:** Umbjóðendur mínir bjóða fram þátttöku í girðingarkostnaði sem nemur að hámarki 50% af kostnaði við gerð einfaldrar tveggja strengja gaddavírsgirðingar (hlutfallslega miðað við 1000 m), samkvæmt 1. mgr. 5. gr. laga nr. 135/2001. Allur umframkostnaður vegna fjárhelds nets, þéttari staura eða sérstaks frágangs vegna íbúðabyggðar greiðist af Flóahreppi.
3. **Niðurrif eldri girðingar:** Flóahreppur annist og beri kostnað af niðurrifi, brottflutningi og förgun á núverandi 450 metra girðingu.

Óskað er eftir því að sveitarstjóri og sveitarstjórn Flóahrepps taki framangreind sjónarmið og tillögu til skoðunar. Undirritaður er reiðubúinn til frekari viðræðna fyrir hönd umbjóðenda minna til að ljúka málinu með samkomulagi.

Virðingarfyllst,

f.h. eigenda Lambastaða land 1,

Ólafur Björnsson hrl.

